

1 IMPLEMENTÁCIA MENOVEJ POLITIKY A SPRÁVA INVESTIČNÝCH AKTÍV

Národná banka Slovenska ako súčasť Eurosystemu podlieha výkonu menovej politiky podľa rozhodnutí Rady guvernérov. Na základe indikatívneho kalendára výkonu menovopolitických operácií zabezpečuje ich realizáciu. Aby bol Eurosystem chránený pred vznikom možných strát z výkonu operácií menovej politiky, musia byť všetky operácie zabezpečené takým druhom zábezpeky, ktorá spĺňa stanovené kritériá akceptovateľnosti. Na úrovni Eurosystemu existuje jednotný rámec akceptovateľných zábezpek platný pre všetky úverové operácie. Tým je zabezpečená transparentnosť, prevádzková účinnosť a nediskriminačný prístup k jednotlivým zmluvným stranám Eurosystemu.

Podľa pravidiel Eurosystemu sú všetky úverové inštitúcie pôsobiace v eurozóne povinné držať na účte v príslušnej národnej centrálnej banke povinné minimálne rezervy (PMR).

1.1 POVINNÉ MINIMÁLNE REZERVY

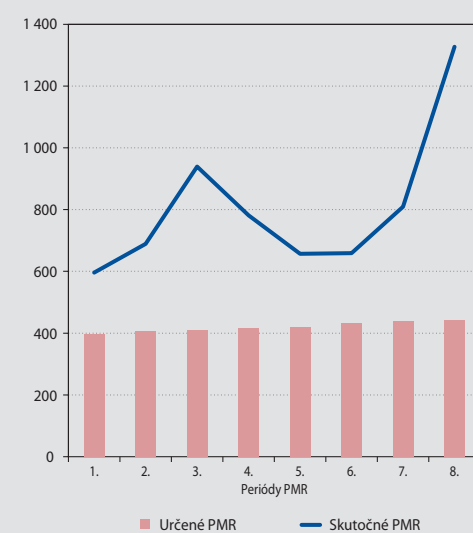
V roku 2015 predstavovali PMR 1 % zo základne na výpočet PMR.

Začiatkom roka 2015 podliehalo systému PMR v Slovenskej republike 28 úverových inštitúcií, z toho 13 bánk so sídlom na území SR (vrátane troch stavebných sporiteľní) a 15 pobočiek zahraničných úverových inštitúcií (vrátane úverových družstiev). K 30. 4. 2015 ukončila svoju činnosť na Slovensku Royal Bank of Scotland N.V., pobočka zahraničnej banky Bratislava, čím sa ich počet znížil na 27. Tento stav zotrval do konca roka 2015.

Úročenie nadbytočných rezerv zápornou sadzbuou, ktoré začalo platiť od 11. 6. 2014, pokračovalo aj v roku 2015. Od začiatku roka 2015 do 8. 12. 2015 bola táto sadzba na úrovni -0,20 %, od 9. 12. 2015 poklesla na -0,30 %.

V roku 2014 bola dĺžka jednej periódy PMR 28 alebo 35 dní. V roku 2015 došlo k predĺženiu na 42, respektíve 49 dní, čím sa počet periód PMR v roku znížil z 12 na 8.

Graf 12 Vývoj povinných minimálnych rezerv v roku 2015 (mil. EUR)

Zdroj: NBS.

Priemerná výška určených PMR v roku 2015 bola 420,32 mil. €, čo predstavovalo oproti roku 2014 nárast približne o 7,8 %. V porovnaní s rokom 2014, keď skutočné rezervy boli vyššie ako určené PMR v priemere o 62,6 %, v roku 2015 boli v priemere vyššie až o 92,0 %. Najvyššie skutočné rezervy boli zaznamenané v 8. a v 3. perióde.

1.2 AKCEPTOVATEĽNÉ AKTÍVA

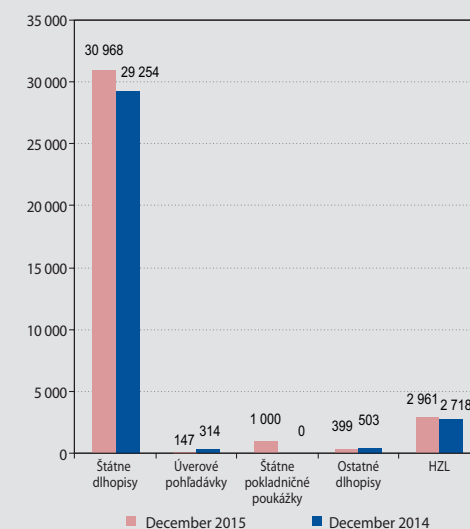
V roku 2015 boli zaznamenané viaceré významné zmeny v podmienkach akceptovateľnosti aktív, ktoré môžu byť použité ako zábezpeka v úverových operáciách Eurosystemu. Išlo najmä o úpravu a spresnenie vymedzenia akceptovateľných typov kupónov, zmeny v aplikácii priorit ratingových hodnotení pri posudzovaní akceptovateľnosti aktív, rozšírenie zoznamu emitentov aktív o multilaterálne rozvojové banky a medzinárodné organizácie. Ďalej bol zavedený nový typ neobchodovateľných aktív tzv. DECC, ktorého podkladovými aktívami sú úverové pohľadávky spĺňajúce kritériá akceptovateľnosti pre použitie ako zábezpeky v úverových operáciách Eurosystemu. Došlo aj

k viacerým úpravám kritérií akceptovateľnosti pre aktíva typu ABS. Aj napriek významnosti uvedených zmien na úrovni Eurosystemu ako celku, nebol zaznamenaný výrazný dopad na akceptovateľné aktíva a realizáciu menovej politiky v SR.

Hodnota všetkých slovenských akceptovateľných aktív v roku 2015 bola v priemere vyššia o 7 % v porovnaní s rokom 2014, so zaznamenaným miernym nárastom ku koncu roka. Celková nominálna hodnota akceptovateľných aktív na konci roka 2015 predstavovala 35 474 mil. €, čo bolo v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka viac o 3 009,1 mil. €. Najväčšiu časť akceptovateľných aktív tvorili štátom emitované dlhopisy, s podielom takmer 90,1 %. Druhým najrozšírenejším typom akceptovateľných aktív boli hypotekárne záložné listy, ktoré mali podiel 8 %. Na rozdiel od roku 2014, boli na konci roka 2015 evidované v zozname akceptovateľných aktív aj štátne pokladničné poukážky.

Počas roku 2015 neboli zaznamenané výrazné zmeny ani v účasti slovenských bánk v operáciách menovej politiky Eurosystemu. Toto obdobie bolo skôr charakteristické splatením dlhodobých refinančných operácií realizovaných v rokoch 2011 a 2012 a účasťou zmluvných strán v novom type menovopolitických operácií, v tzv. cieľných dlhodobějších refinančných operáciách – TLTRO. Hodnota použitých zábezpek na konci roka 2015 sa mierne zvýšila, o približne 6 % v porovnaní

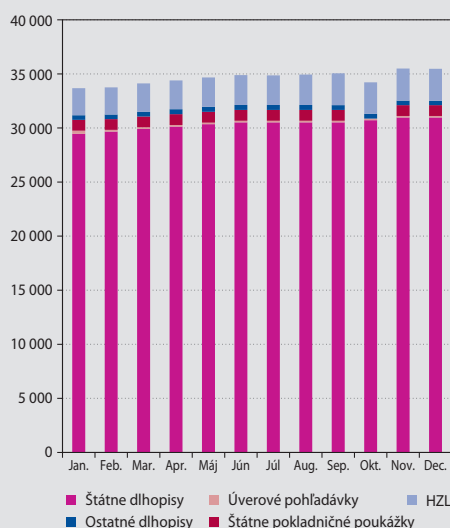
Graf 14 Porovnanie štruktúry slovenských akceptovateľných aktív za december 2014 a 2015 (mil. EUR)

Zdroj: NBS.

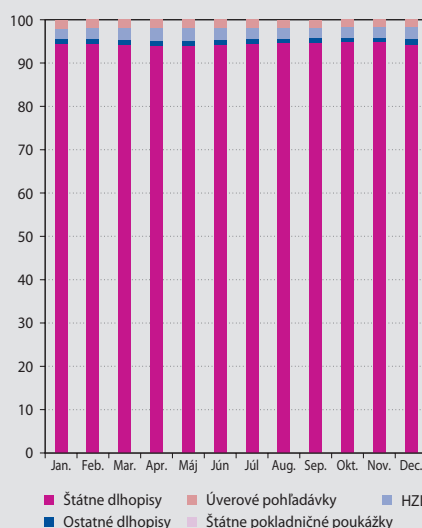
s koncom roka 2014 a priemerná medziročná zmena bola približne 5 %. Najvýznamnejším aktívom použitým ako zábezpeka v operáciách Eurosystemu boli dlhové cenné papiere emitované vládami s podielom 94 %, ktorý bol na podobnej úrovni ako minulý rok. V roku 2015 došlo k výraznejším zmenám len pri použití akceptovateľných aktív z pohľadu krajiny emitenta. V porovnaní s rokom 2014, keď aktíva emitované na domácom trhu predstavovali 87 % z celkových použi-

Graf 13 Štruktúra slovenských akceptovateľných aktív v roku 2015 (mil. EUR)

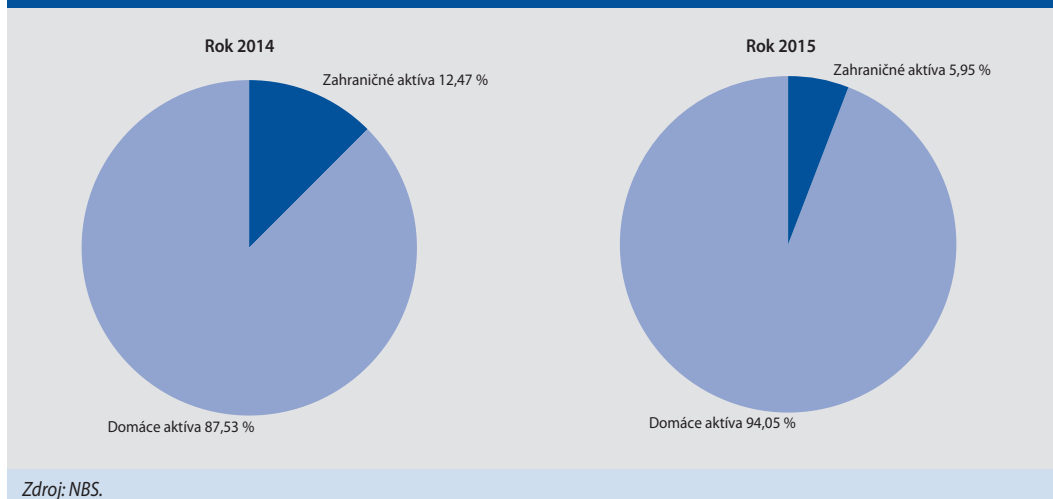
Zdroj: NBS.

Graf 15 Použitie akceptovateľných aktív v roku 2015 (%)

Zdroj: NBS.

Graf 16 Použitie akceptovateľných aktív (%)

tých zábezpek, v roku 2015 došlo k jeho zvýšeniu až na približne 94 %, čo predstavovalo nárast o 7 percentuálnych bodov. Slovenské zmluvné strany riadili svoje zábezpeky formou tzv. poolingového spôsobu združovania zábezpek.

1.3 SPRÁVA INVESTIČNÝCH AKTÍV

Národná banka Slovenska spravuje investičné aktíva s cieľom zabezpečiť pozitívny prínos do hospodárskeho výsledku banky. Celková hodno-

ta investičných aktív v zodpovedajúcich výmenných kurzoch a nominálnych hodnotách cenných papierov dosiahla k 31. 12. 2015 6,8 mld. €. Pri správe aktív sa uplatňujú princípy investičnej stratégie NBS schválenej v roku 2008 a modifikovanej v roku 2014. V investičnom portfóliu denominovanom v eurách, ktoré predstavuje 82,3 % investičných aktív NBS, sa vykonáva štandardné riadenie úrokového rizika pomocou úrokových swapov a kontraktov futures. Výnosovosť tohto portfólia po zohľadnení nákladových úrokov a zabezpečovacích operácií bola za rok 2015 0,16 %.

Graf 17 Investičné aktíva spravované NBS v roku 2015 (v mld. EUR)

Graf 18 Investičné portfóliá NBS k 31. 12. 2015 – členenie investícií podľa krajiny emitenta

